

System, den tyske Ordning, i Stedet for at gaa sammen med de øvrige skandinaviske Folk og enes om den Ordning, hvorved man stiller det saa frit som muligt, overlader til Befolkningen selv, til Brudeparrene selv, om de vil have borgerlig Ægteforening, eller de vil have deres Ægteskab indgaaet for Præsten i Kirken.

Man har endogsaa paaberaabt sig Sønderjyderne. Ja, Sønderjyderne paaberaaber man sig tidt i denne Tid, de skal spændes for mange Vogne. Sønderjyderne skal være med til at trække en radikal Grundlov igennem, og nu skal Sønderjyderne ogsaa være med til — i alt Fald paaberaaber man sig, at de skal være med — at indføre tvungen borgerlig Ægteforenings Indgaaelse i vort Land. Jeg synes, det er et Misbrug af Sønderjyderne. Sønderjyderne taber jo intet ved at komme med til Danmark, efter at man har vedtaget den fakultative Ordning for Ægteskabs Indgaaelse. De opnaar derved større Frihed, end de har nu; nu er de tvungne til at indgaa borgerlig Ægtepagt for den verdslige Myndighed. Naar vi følger de skandinaviske Lande i dette Forhold, kommer Sønderjyderne til at staa frit her og kan vælge, om de vil have deres Ægteskab stiftet i Kirken eller for den borgerlige Øvrighed, og det forekommer mig, det er en Frihed, man kan være bekendt at byde dem.

Det, man tilstræber, er jo, at man vil have Ægteskabet gjort saa borgerligt, som det paa nogen Maade er muligt. Ægteskabet er — det paaberaaber man sig stadig — en borgerlig Indretning, en borgerlig Institution. Ja vel, men det er en borgerlig Indretning af en helt anden Art end de almindelige borgerlige Indretninger; det er noget mere end en borgerlig Indretning. Ægteskabets Indgaaelse er noget mere end et almindeligt Kontraktforhold eller et almindeligt Forhold mellem to, der vil drive en Forretning eller et Firma i Fællesskab. Ægteskabet indgaaes for Livet, og vor Lovgivning bør indrettes med det for Øje, at det er det normale. Og jeg beklager, at vi i de senere Aar er kommet ind paa en Ordning, hvorved det er lettere her end i noget andet af de skandinaviske Lande at opnaa Skilsmisse, at man her, saa snart der kommer en lille Kurre paa Traaden, i Stedet for da indbyrdes at prøve paa, om ikke denne Kurre kan løses paa en skikkelig Maade, straks søger Skilsmisse og har let ved at faa den. Følgen er da ogsaa blevet, at der er langt flere Skilsmisser i

Danmark end i Sverige og Norge. Jeg mener, at Forholdene bør indrettes med det for Øje som det normale, at Ægteskabet stiftes for Livet, og derfor er jeg ikke saa syg for at stræbe efter at faa det rent borgerlige Synspunkt lagt til Grund for den hele Ægteskabslovgivning, thi det er der, forekommer det mig, ingen Anledning til.

Nu vil de to Forslagsstillere, hvis Ændringsforslag jeg her omtaler, gøre det saa let som muligt og indrette det saa bekvemt som muligt. De foreslaar endogsaa, at man kan indrette det saaledes, at den, der foretager den borgerlige Akt, kan møde i Vaabenhuset eller faa anvist en Krog i Kirken, og saa snart den vedkommende Protokol er underskrevet og i behørig Orden med de to Vidner, som skal være til Stede, kan Ægtefolkene, om de vil, gaa ind i Kirken og modtage Kirkens Velsignelse — men de kan ogsaa gaa hjem, om de vil, og saa er deres Ægteskab indgaaet. Det er det, der danner Forskellen mellem de to modsatte Standpunkter her, at vel siger man fra den Side, hvor man vil paatvinge borgerlig Ægteforening, at de kan gaa i Kirken bagefter, om de ønsker det, men det, man vil, er, at den Kendsgerning skal slaas fast, at Ægteskabet er indgaaet, at Pagten er sluttet, at den Mand og Kvinde, der møder i Kirken, efter at have faaet borgerlig Ægteforening, er i Forvejen Mand og Hustru, er Ægtefolk, medens vi andre, der holder paa Retten til kirkelig Vielse, holder paa, at denne Pagt ogsaa kan stiftes i Kirken ligesom hidtil. Det, vi ønsker, er at borttage den Mangel, der er ved den bestaaende Ordning: at alle Folkekirkens Medlemmer, enten de bryder sig om Kristendommen eller ej, nu søger kirkelig Vielse og har, om de hører til Folkekirken, Krav derpaa, medens de ikke kan faa borgerlig Vielse, uden at der træffes andre Bestemmelser for dem. Det, vi ønsker, er at ændre den Ordning saaledes, at alle Folkekirkens Medlemmer uden Hensyn til, hvorledes deres religiøse Stilling i det hele taget er, om de er Fritænkere eller Ikke-Fritænkere, faar Frihed til at vælge, om de vil, den borgerlige Form for Ægteskabs Indgaaelse. Men alle de andre, der ikke vil nøjes med det, men ønsker Kirkens Velsignelse knyttet til Indgaaelsen af deres Ægteskab, maa ogsaa have Lov til at vælge, at Ægteskabet indgaaes for Alteret, for Præsten, i Kirken, uden at de i Forvejen, før de møder der, skal være ægteviede.